

8. Пузирьова П. В. Інноваційні кластери як механізм забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах післявоєнного розвитку / П. В. Пузирьова, Є. Садовський // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 1. – Київ : НТУ, 2023. – С. 198-200.

9. Пузирьова П. В. Інноваційні стратегії формування та розвитку конкурентоспроможної діяльності страхових компаній у сфері міжнародного та національного контексту / П. В. Пузирьова, О. Покальчук // Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 6 жовтня 2023 року / ред. О. В. Ольшанська. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 54-55.

10. Пузирьова П. В. Формування механізму економічної безпеки підприємств у фокусі інноваційного стратегічного розвитку / П. В. Пузирьова, О. Покальчук, А. Свиридов // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 2. – Київ : НТУ, 2023. – С. 140-143.

УДК: 330

Ратинська О. С., Перков С. О., здобувачі освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В ЕПОХУ СМАРТ-ЕКОНОМІКИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасному світі, де технології стрімко розвиваються, інформація стає найціннішим ресурсом, що призводить до настання нової епохи - епохи смарт-економіки. У такому контексті забезпечення конкурентоспроможності для підприємств стає ключовим завданням, а особливо під час воєнних дій. Говорячи про смарт-економіку, необхідно наголосити, що це концепція економіки, яка базується на використанні передових технологій, обробці великих обсягів даних та інтелектуальних алгоритмах, і яка передбачає максимальне використання інформації та впровадження інновацій у всі сфери життя, включаючи промисловість, освіту, медицину, транспорт і торгівлю. Конкурентоспроможність, у свою чергу, означає здатність підприємства, галузі чи країни ефективно конкурувати на світовому ринку. У

смарт-економіці це стає ще більш важливим, оскільки конкуренція стає більш інтенсивною і динамічною.

Серед основних чинників забезпечення конкурентоспроможності в смарт-економіці виділяють [1; 4; 7]:

- технологічна інноваційність – підприємства повинні постійно вдосконалювати технології та впроваджувати нові інноваційні рішення для поліпшення продуктів і послуг;

- аналіз даних – збір, аналіз та використання великих обсягів даних дозволяє підприємствам робити кращі стратегічні рішення на основі об'єктивної інформації;

- гнучкість – гнучкість управління та адаптивність до змін дозволяють швидше реагувати на зміни в умовах ринку та технологій;

- освіта та розвиток кадрів – забезпечення кваліфікованими кадрами, які мають розуміння сучасних технологій та здатність до постійного навчання;

- співпраця та партнерство – умови смарт-економіки сприяють розвитку мережевих відносин та партнерства між підприємствами для спільного вирішення складних завдань та спільного розвитку інновацій.

В умовах смарт-економіки під час війни забезпечення конкурентоспроможності стає завданням складним, але далеко не неможливим. Шлях до успіху полягає в усвідомленні викликів та вчасному реагуванні на них за допомогою інноваційних стратегій та технологій. Ті компанії, які зможуть адаптуватися та використовувати ці виклики як можливості для зміцнення своєї позиції, зможуть зберегти свою конкурентоспроможність та навіть зрости в умовах нестабільності [2; 5].

Сучасний світ стикається з безпрецедентними викликами, які включають у себе не лише економічні, а й геополітичні складнощі. В умовах смарт-економіки, де використання передових технологій і цифрових інструментів є ключовими, забезпечення конкурентоспроможності стає завданням особливої важливості, особливо у період військових дій та включає такі складові [3; 6]:

1. Стратегічне використання технологій. Однією з головних складових забезпечення конкурентоспроможності під час війни є стратегічне використання технологій, що охоплює використання штучного інтелекту, аналізу даних, інтернету речей та інших інноваційних засобів для підвищення продуктивності, ефективності та безпеки виробництва.

2. Реорганізація ланцюжків постачання. У військовий час ланцюжки постачання можуть зазнати значних порушень через обмеження на рух товарів та послуг. Забезпечення конкурентоспроможності вимагає перегляду цих ланцюжків з метою зменшення ризиків та збільшення гнучкості, що може включати локалізацію виробництва, пошук альтернативних постачальників та впровадження нових технологій для оптимізації логістики.

3. Розвиток людських ресурсів. Людські ресурси залишаються ключовим елементом будь-якої організації, особливо в умовах військових дій. Забезпечення конкурентоспроможності вимагає інвестування в навички та знання своїх працівників, де розвиток творчого мислення, комунікаційних навичок та умінь працювати в умовах стресу стає критичним.

4. Стійкість до кібератак. У цифрову епоху кібербезпека стає справжнім викликом, особливо в умовах війни, що вимагає відповідних заходів, включаючи захист від шкідливих програм, забезпечення безпеки мережі та постійний моніторинг.

5. Створення стратегічних партнерств. Війна може змусити компанії шукати нові стратегічні партнерства для забезпечення своєї конкурентоспроможності, що може включати як міжнародні альянси для зменшення ризиків, так і співпрацю з державними установами для отримання доступу до ресурсів та захисту.

Отже, у смарт-економіці забезпечення конкурентоспроможності підприємств вимагає поєднання передових технологій, гнучкості управління та адаптивності до змін, а також високої кваліфікації персоналу та співпраці між підприємствами. Тільки таким чином підприємства зможуть успішно конкурувати на глобальному ринку та забезпечити стабільний економічний розвиток [1-7].

Література

1. Financial strategy of management for marketing and communication design in smart economy conditions [Electronic resource] / O. Lozhachevska, A. Taranenko, I. Raikovska, O. Pleskach, O. Kupchyshyna, Z. Shatskaya, P. Puzyrova // Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. – 2023. – Vol. 45, No. 4. – P. 314-333.

2. Puzyrova P. Business management in military conditions as a support element for the country's smart-economy / P. Puzyrova, A. Cherniai // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 10 червня 2022 року. – В 2-х т. – Т. 2. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 141-144.

3. Ольшанська О. В. Концепція віртуального підприємства та його особливості в умовах смарт-економіки / О. В. Ольшанська, П. В. Пузирьова // Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 6 жовтня 2023 року / ред. О. В. Ольшанська. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 204-205.

4. Пузирьова П. В. Актуалізація інформаційних технологій як чинника розвитку та підтримки смарт-економічних процесів в інноваційній сфері / П. В. Пузирьова, С. Синиця // Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : тези доповідей V Міжнародної науково-практичної

конференції, м. Київ, 6 жовтня 2023 року / ред. О. В. Ольшанська. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 76-78.

5. Пузирьова П. В. Актуальні аспекти забезпечення технологічної конкурентоспроможності підприємств в сучасних умовах [Електронний ресурс] / П. В. Пузирьова // Ефективна економіка. – 2014. – № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3365>

6. Пузирьова П. В. Інноваційні кластери як механізм забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах післявоєнного розвитку / П. В. Пузирьова, Є. Садовський // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 1. – Київ : НТУ, 2023. – С. 198-200.

7. Пузирьова П. В. Смарт-економіка: невід’ємна складова у відновленні та реалізації промислового потенціалу України в післявоєнний період / П. В. Пузирьова // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 10 червня 2022 року. – В 2-х т. – Т. 1. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 205-208.

УДК 332.146 (477)

Когут А.Л. аспірант
Шацька З.Я., науковий керівник, к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Економіка України зазнала величезних збитків внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України на протязі 2022-2024 років, а саме:

- 80 млрд. дол. США – аграрний сектор;
- 155 млрд. дол. США – інфраструктурний сектор;
- 13,1 млрд. дол. США – промисловість та підприємства;
- 486 млрд. дол. США – вартість відбудови та відновлення [4].

Задля збереження економічного та промислового потенціалу України Уряд забезпечив безоплатну евакуацію підприємств у глиб країни, що відбувалося на основі нормативних документів, які регламентували релокацію вітчизняних підприємств із зони активних бойових дій. Це дало змогу зберегти велику кількість робочих місць та запустити процеси модернізації, що незважаючи на лихо, є одним із небагатьох переваг релокації [3].